

INFORMACE A INTERPRETACE VYHLÁŠKY 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů ze dne 2. února 2005

INFORMATION AND INTERPRETATION OF REGULATION 64/2005 Coll. of register of injuries in children, pupils and students from February 2nd, 2005

Skácelík Pavel

Českomoravská konfederace odborových svazů

Summary

This regulation is issued on the base of the authorization contained in § 29 Art. 3 of Law No. 561/2004 Coll., of pre-school, basic, secondary, high professional and other education (School Law). So far, the register and record of school injuries was kept in schools and school institutions on the base of methodical materials that are outdated already, and thus it was indispensable to regulate the topic of injuries in children, pupils and students by a legal regulation. Only the Methodical Direction No. 29 159/2001-26 to ensure safety and health protection of children and pupils in schools and school institutions remains valid, except for Article 20. It will be also necessary to change the reporting form of school injuries which is filled in and send by the schools to ÚIV in October.

At the same time, the Ministry of Education has pursued the simplification of this register by the effort of a consistent legal regulation and improvement of register of school injury rate. It must be added that in some cases, the provisions are inexact or misleading. As questions on some disputable passages of the regulation 64/2005 Coll. proliferate, I submit here my own explanatory material to the individual articles.

Key words: school injury - injury record - school - child - student - pupil

Souhrn

Tato vyhláška je vydávána na základě zmocnění, které je obsaženo v § 29 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Evidence a registrace školních úrazů byla dosud ve školách a školských zařízeních vedena na základě metodických materiálů, které jsou již překonány, a proto bylo nezbytné problematiku úrazů dětí, žáků a studentů upravit právním předpisem. V platnosti zůstává pouze Metodický pokyn č. 29 159/2001–26 k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních, mimo článek 20. Rovněž bude třeba změnit formulář o hlášení školních úrazů, který školy vyplňují a zasílají v říjnu na ÚIV.

MŠMT snahou o důslednou právní úpravu a zkvalitnění evidence školní úrazovosti sledovalo současně zjednodušení této evidence. Je třeba dodat, že v některých případech jsou ustanovení nepřesná nebo zavádějící. Vzhledem k tomu, že se množí dotazy na některé sporné pasáže vyhlášky 64/2005 Sb., předkládám zde vlastní výkladový materiál k jednotlivým paragrafům.

Klíčová slova: školní úraz - záznam o úrazu - škola dítě, -student - žák

VYHLÁŠKA 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů ze dne 2. února 2005

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanoví podle § 29 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon):

§ 1 Kniha úrazů

(1) V knize úrazů se evidují všechny úrazy dětí, žáků a studentů (dále jen „úraz“), ke kterým došlo při činnostech uvedených v § 29 odst. 2 zákona, a to nejpozději do 24 hodin od okamžiku, kdy se škola nebo školské zařízení o úrazu dozví.

Výklad: Ve zminěné vyhlášce chybí pojem „školní úraz“, ale tento pojem je definován v metodickém pokynu MŠMT 29 159/2001-26, čl. 19, který stále platí. Do 24 hodin je potřeba zapsat /zaevidovat/ každý úraz, který se ve škole nebo školském zařízení stal. Do knihy úrazů může zapisovat úraz zaměstnanec, kterému byl úraz nahlášen postiženým (nebo svědkem) nebo zaměstnanec pověřený ředitelem školy. V případech vícedenních akcí pořádaných školou (LVVZ, výlety, sportovní kurzy atd.) nahláší řediteli školy vedoucí kurzu nebo třídní učitel bezodkladně, aby tento mohl rovněž bezodkladně informovat zákonné zástupce. Z našeho pohledu tedy není třeba brát na tyto akce knihy úrazů, protože prostřednictvím ředitele školy nebo pověřeného zaměstnance bude úraz zapsán. Pojem „registrovaný úraz“ nemá nyní oporu v žádném právním předpisu, tedy se nikde nepoužívá ani nevykazuje. Kniha úrazů je součástí povinné dokumentace školy, proto je potřeba knihu zaevidovat a opatřit razítkem školy.

(2) V knize úrazů se uvede:

- a) pořadové číslo úrazu,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození zraněného,
- c) popis úrazu,
- d) popis události, při které k úrazu došlo, včetně údajů o datu a místě události,
- e) zda a kým byl úraz ošetřen,
- f) podpis zaměstnance právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení, který provedl zápis do knihy úrazů,
- g) další údaje, pokud jsou potřebné k sepsání záznamu o úrazu.

(3) Osobní údaje, které jsou součástí knihy úrazů, mohou být zpracovávány pouze za účelem evidence úrazů, popřípadě jako podklad pro vyhotovení záznamu o úrazu.

Výklad: Kniha úrazů není striktně stanovený tiskopis, ale je potřeba, aby splňoval výše uvedené údaje. Převážná většina starších knih úrazů nemá všechny údaje, zvláště pořadové číslo, které se do knihy zapisuje v posloupnosti bez ohledu na školní rok a toto číslo se zároveň uvádí do formuláře záznamu o úrazu dětí, žáků a studentů. Nejsou také často číslovány strany a je nepřipustné, aby mezi evidenci školních úrazů se vedla evidence pracovních úrazů. Ty se

vedou v samostatné knize pracovních úrazů nebo v organizacích s nízkým počtem zaměstnanců a úrazů v knize úrazů, která je rozdělena na část školní úrazovosti a pracovní (str. 1 – 80 školní úrazy, str. 81 – 100 pracovní úrazy). Je to z důvodů přehlednosti, protože školní úrazy se vykazují za období školního roku (1.9. – 31.8.) a pracovní za období kalendářního roku (1.1. – 31.12.).

§ 2

Záznam o úrazu

(1) Záznam o úrazu škola nebo školské zařízení vyhotovuje, jde-li o:

- a) úraz, jehož důsledkem byla nepřítomnost dítěte, žáka nebo studenta (dále jen „žák“) ve škole nebo školském zařízení, nebo
- b) smrtelný úraz; smrtelným úrazem se pro účely této vyhlášky rozumí takové poškození zdraví, které způsobilo smrt po úrazu nebo na jehož následky žák zemřel nejpozději do jednoho roku od vzniku úrazu.

(2) Záznam o úrazu se vyhotoví na formuláři, jehož vzor je uveden v příloze k této vyhlášce.

(3) Na žádost zákonného zástupce žáka, zletilého žáka nebo orgánu uvedeného v § 4 škola nebo školské zařízení bezodkladně vyhotoví záznam i o úrazu, který není uveden v odstavci 1.

(4) Škola nebo školské zařízení vyhotoví o úrazu, který nezpůsobí nepřítomnost žáka ve škole nebo školském zařízení, záznam, pokud je pravděpodobné, že žák bude poskytnuta náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem.

(5) Jedno vyhotovení záznamu o úrazu předá škola nebo školské zařízení zletilému žákovi, v případě nezletilého žáka jeho zákonnému zástupci.

Výklad: V odst. 1, písm. a) pojem „nepřítomnost“ žáka znamená, že žák je veden v třídní knize jako nepřítomný po celou dobu vyučovacího dne. Tento záznam o úrazu se vyhotoví, když absence žáka byla jeden den, po dni, kdy k úrazu došlo. Je možný případ, kdy žák po úrazu bude neprodleně ošetřen, ale vrátí se do vyučovacího procesu, protože druh zranění mu nebrání v dalším vzdělávacím procesu, vy-

hotoví se záznam o úrazu jen v případě, kdy se dá předpokládat, že mu bude poskytnuta pojišťovnou náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění. Pokud není toto zřejmé, doporučujeme vyhotovit záznam a posouzení nechat na příslušném lékaři a pojišťovně. Odstavec 3 dává možnost zákonnému zástupci požadovat vyhotovení záznamu o úrazu v každém případě. Je to i z důvodů, že rodiče mohou mít uzavřenou úrazovou pojistku a vlastní pojistnou událost budou řešit prostřednictvím tohoto záznamu. Tuto možnost doporučujeme sdělit zákonným zástupcům prokazatelně např. ve školním řádu.

§ 3

Hlášení úrazu

(1) O úrazu nezletilého žáka podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení jeho zákonnému zástupci.

(2) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s úrazem byl spáchán trestný čin nebo přestupek, nebo jedná-li se o smrtelný úraz, podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení místně příslušnému útvaru Policie České republiky.

(3) O úrazu podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení pojišťovně, u které je škola nebo školské zařízení pojištěno pro případ své odpovědnosti za škodu vzniklou na životě a zdraví žáků, pokud škola nebo školské zařízení má takové pojištění sjednáno.

(4) Škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu podá hlášení o úrazu podle § 2 odst. 1 a 4 také příslušnému inspektorátu bezpečnosti práce, popřípadě příslušnému obvodnímu báňskému úřadu, pokud k úrazu došlo při praktickém vyučování žáků středních škol nebo praktické přípravě studentů vyšších odborných škol.

Výklad: Je třeba brát v úvahu, že škola bude muset prokázat bezodkladnost hlášení rodičům, tedy mít k dispozici elektronický záznam o čase sdělení (e-mail, výpis z mobilu, zvukový záznam, fax). Pro účely odstavce 3 musíme posuzovat každý úraz jako škodní událost, a proto je třeba bezodkladně tuto skutečnost oznámit pojišťovně. Je to obdobný princip jako hlášení havárie, požáru apod. Hlášení o úrazu na příslušný inspektorát bezpečnosti práce není rozhodující, zda praktické vyučování nebo příprava probíhá

ve vlastním zařízení, pronajatém zařízení školou nebo u jiné právnické či fyzické osoby.

§ 4

Zasílání záznamu o úrazu

(1) Záznam o úrazu podle § 2 odst. 1 písm. a) a odst. 4 zasílá škola nebo školské zařízení za uplynulý kalendářní měsíc, nejpozději do pátého dne následujícího měsíce,

- a) zřizovateli,
- b) zdravotní pojišťovně žáka a
- c) příslušnému inspektorátu České školní inspekce.

(2) Záznam o smrtelném úrazu zasílá škola nebo školské zařízení do 5 pracovních dnů po podání hlášení podle § 3

- a) zřizovateli,
- b) zdravotní pojišťovně žáka,
- c) příslušnému inspektorátu České školní inspekce a
- d) místně příslušnému útvaru Policie České republiky.

Výklad: Termín odeslání záznamu o úrazu je dán termínem, který se snadno splní, pokud se úraz stane první týden v měsíci, ale problém nastává při úrazu v poslední den měsíce. Pak je třeba jednat rychle pro splnění termínu. U smrtelného úrazu žáka se škole ve vztahu ke zdravotní pojišťovně bezodkladná povinnost neukládá, ale lze z praxe doporučit, aby v těchto případech škola tuto skutečnost nahlásila ZP žáka, tedy ještě dříve, než splní výše stanovenou lhůtu 5 pracovních dnů pro zaslání záznamu.

§ 5

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

Ministryně: JUDr. Buzková v. r.

PŘÍLOHA:

Příloha k vyhlášce č. 64/2005 Sb. – vzor záznamu o úrazu dítěte, žáka a studenta (výklad)

Vzor záznamu o úrazu dítěte žáka a studenta

Právníká osoba vykonávající činnost školy nebo školského zařízení (název, sídlo, IČ) :		<h2 style="text-align: center;">ZÁZNAM O ÚRAZU</h2> <p style="text-align: center;">(DÍTĚTE, ŽÁKA, STUDENTA)</p>		
Škola, školské zařízení (např. ZŠ, SS):				pořadové číslo záznamu o úrazu/školní rok
Zdravotní pojišťovna zraněného:				Byl záznam vyhotoven na žádost ?
1.	Jméno, popř. jména, a příjmení zraněného:	Datum narození zraněného:		
	Adresa místa trvalého pobytu zraněného:	Třída, ročník zraněného:		
2.	Jméno, popř. jména, příjmení a adresa místa trvalého pobytu zákonného zástupce zraněného (u nezletilých):			
	Kdy a jak byl zákonný zástupce vyrozuměn:			
3.	Hodina den měsíc rok vzniku úrazu			
	Místo, kde k úrazu došlo			
	Zraněná část těla			
	Zdravotnické zařízení, kde byl zraněný ošetřen, léčen:			
4.	Slo o úraz smrtelný? Datum úmrtí			
5.	Popis události:		Popis činnosti:	
	Předpokládaná příčina úrazu:			
	Preventivní opatření:			
6.	Kdo a jak vykonával dozor v době úrazu?			
7.	Byl úraz způsoben nebo ovlivněn jinou osobou (jméno, popř. jména, příjmení, adresa místa trvalého pobytu této osoby) či vznikl následkem spolupůsobení přírodních živlů nebo zvířat?			
Podpis zraněného (umožňuje-li to jeho stav):		Datum sepsání záznamu o úrazu:		
Jméno, popř. jména, příjmení a podpisy svědků (též zaměstnanec, který vykonával dozor):		Podpis vedoucího zaměstnance, razítko		
8.	Místo pro další záznamy:			

Výklad

- **Záhlaví:**

Vyplnění pořadového čísla podle knihy úrazů. V kolonce záznam na žádost se vyplní ANO – NE podle požadavku zákonného zástupce

- **2 – čas a způsob vyrozumění.** *Zde uvedeme přesný čas a doložitelný způsob předání informace, pokud je to možné.*

- **3 – zraněná část těla.** *Specifikovat část trupu nebo končetiny. Zdravotnické zařízení, kde byl zraněný ošetřen vyplňuje se název zařízení, kde byl zraněný prvotně ošetřen.*

- **5 – v každém případě vyplňujte tyto všechny kolonky co nejpodrobněji podle dostupných a zjištěných informací.**

Popis události – popisujeme, jakým způsobem k úrazu došlo. Je to podrobný popis události, při níž se úraz stal.

Popis činnosti – je prováděná činnost žáka před úrazem (jízda na kole, cvičení na hrazdě, nácvik hodů kladivem atd.).

Příčina – tento široký pojem je třeba popsat podle zjištěné události (kluzká podlaha, nedostatečná fyzická zdatnost žáka, vada materiálu, povětrnostní vlivy apod.).

Preventivní opatření – je potřeba navrhnout taková opatření, aby nedocházelo k opakovaným událostem. Je možné také navrhnout další bezpečnostní opatření, zkvalitnění metodických postupů nebo doplnění OOPP (osobní ochranné pracovní prostředky).

- **6 – dozory se dokládají rozpisem.**

- **7 – zde je potřeba uvádět konkrétní poznatky, které by mohly být nápomocny při vyšetřování Policií ČR v případech podezření z trestného činu nebo přestupku.**

- **8 – zde je možno uvádět případné názory nebo doplnění informací o úrazu, případně jiná vyjádření.**

Pavel Skácelík
skacelik.pavel@cmkos.cz